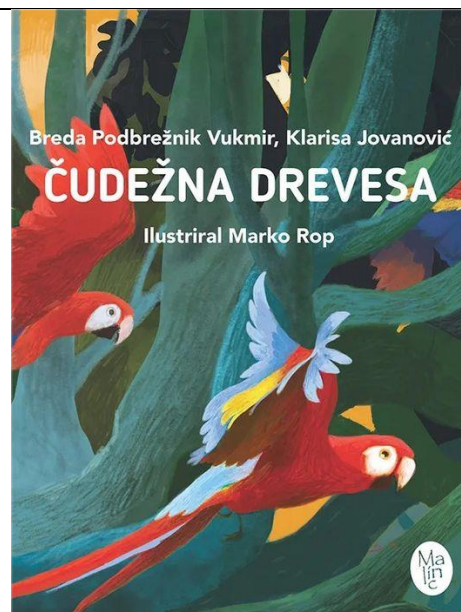

Kako so rože prišle na svet : pravljice o rožah z vsega sveta. [izbrala, uredila in priredila] Breda Podbrežnik Vukmir, [uredila in priredila] Klarisa Jovanović ; ilustrirala Mojca Fo ; [prevedli Anna Rosa Tomšič Jacobs ... et al.] Založba Malinc, 2022, 132 str.

| C – 1. stopnja

| Ljudske pravljice | Antologije | Cvetlice

Čudežna drevesa : pravljice o drevesih z vsega sveta. [izbrala in priredila] Breda Podbrežnik Vukmir in [uredila in priredila] Klarisa Jovanović ; ilustriral Marko Rop ; [prevedli Klarisa Jovanović ... et al.] Založba Malinc, 2024, 175 str.

| C – 1. stopnja

| Drevesa | Ljudske pravljice | Antologije | ljudsko slovstvo

Pričujoči zbirki ljudskih pravljic sta po mnenju mladinskih knjižničarjev namenjeni bralcem v 1. triletju. Velja, otroci v 1. triletju so v t.i. »pravljичnem obdobju«. (Tako je vsaj nekoč veljalo v stroki.) Seveda jih lahko beremo tudi otrokom v predbralnem obdobju. Toda v resnici so takšne – razlagalne – ljudske pravljice namenjen bralcem vseh starosti!

Kako jih lahko beremo za bralno značko?

Najprej si oglejmo obe knjigi! Gre za čarobni antologiji ljudskih pravljic z vseh koncev sveta: v prvi jih je 30 o rožah, v drugi 35 o drevesih. Obe knjigi sta ilustrirani: rože je upodobila Mojca Fo, drevesa pa Marko Rop. Pripravilo ju je več ustvarjalk, saj gre za zbiranje, prirejanje, prevajanje, ilustriranje, oblikovanje itd. Na koncu knjige o rožah so viri in opombe, stvarno kazalo, kazalo po mesecih in letnih časih in tematsko kazalo, kar je lahko v pomoč pripovedovalkam in pripovedovalcem pravljic; v eni od spremnih besed pa je poudarjeno, »središče izbora pa je v resnici v slovenskem prostoru (...), ker šele mednarodni okvir lahko spregovori o bogastvu gradiva, del katerega so tudi slovenske pravljice«. Na koncu knjige o drevesih so prav tako seznam virov, tematsko in stvarno kazalo ter spremna beseda Urše Vilhar *Drevesa, čudežna bitja: pravljice o varovanju narave* (str. 161–167), na katero smo še posebej pozorni!

Naj bi mladi bralec prebral vse pravljice iz knjige in poročal o njih, da bi opravil eno »obveznost« za bralno značko? Lahko prebere vse pravljice 😊, toda poroča naj o zbirki na splošno in o treh pravljicah, ki so mu najbolj všeč. Se strinjamo?

Predlagam pa tudi dve literarni čajanki (matineji, soareji ... pač bralni srečanji), eno o rožah in drugo o drevesih. Z bralci se vnaprej dogovorimo, da vsak (ali še bolje, vsaka dvojica) izbere po eno pravljico in pripravi predstavitev (ustno, kamišibaj, ppt idr.) Omenimo jim, da lahko pripravijo tudi poučne informacije o posameznih rožah in drevesih, pokažejo fotografije idr. Ni treba kaj dosti navodil, bralci se bodo potrudili in bodo ustvarjalni, eni bodo bolj navdušeni nad pravljicami, drugi nad iskanjem informacij o njih. (Spodbujamo branje leposlovnih in neleposlovnih besedil, spodbujamo iskanje informacij in oblikovanje različnih predstavitev, združujemo branje s spoznavanjem narave, biologijo, vrtnarskim krožkom itd.)

Obe antologiji sta kot nalašč tudi za medgeneracijsko in družinsko branje! Na srečanje lahko povabimo tudi vrtnarja in gozdarja (morda bo to že kateri od staršev!).

In najbrž ne bo nič narobe, če z učenkami in učenci 1. triletja obiščemo vrtnarijo, drevesnico in/ali se sprehodimo ob cvetočem travniku in po gozdu. (Na višjih stopnjah bi bila to najbrž težava.) Je pa to lahko idealen sprehod za otroke in njihove starše, ki v spremstvu mentoric branja naredijo bralno srečanje v obliki sprehoda (preverjeno v projektu medgeneracijskega branja Bralne značke).

Posamezni starejši učenci lahko pravljice po svojem izboru berejo skupinam mlajših otrok, npr. v vrtcu ali učencem v 1. in 2. razredu kot spodbudo za učenje branja. (Medvrstniško branje)

Otrokom v predbralnem in zgodnjem bralnem obdobju berem pravljice v nadaljevanjih, vsakič tri. Berem jih tudi starejšim, da jih malo pocrkلام z bralno kopeljo. (V času počitka, v podaljšanem bivanju, pred koncem pouka, ko smo že predelali učno snov, na razredni uri ... ko si vzamemo čas za branje, ko želim otrokom podariti nekaj lepega idr.)

Bi prebrali *Kako je cvetje prišlo na svet* ali pa raje pravljice z naslovi *Greda tulipanov*, *Lokvanj*, *Narcis*, ali pa še raje *Kako je spominčica dobila ime*? Mladi bralci želijo slišati pravljice *Čarobna vijolica*, *Žafran* in *Regrat*.

Bi želeli prebrati najprej slovensko ljudsko *Hrast*, nemško povedko *Drevo spoznanja* ali poljsko ljudsko *Hudič in lipa*? Katera je lepša, ukrajinska *Pajkova mreža* ali japonska *O starcu, ki je suha drevesa spreminjal v cvetoča*?

Mag. Tilka Jamnik